Likabehandlingsplan

Börjans förskola

2017/2018

Vår vision

Vi vill att alla på Börjans förskola, både barn, personal och föräldrar ska känna trygghet, livsglädje och gemenskap.

Innehåll

STYRDOKUMENT…….…..3
FÖRSKOLANS POLICY……...…4
FÖRHÅLLNINGSÄTT 5
NOLLTOLLERANS - för att ha sönder saker medvetet, slåss och retas..... 5
BEGREPPS DEFINITION 5
FÖREBYGGANDE OCH FRÄMJANDE ARBETE PÅ BÖRJANS FÖRSKOLA 6
METODER FÖR ATT UNDVIKA KRÄNKNINGAR..... 6
Till dig som vårdnadshavare 7
Kartläggning..... 8
RUTINER FÖR AKUTA ÅTGÄRDER OCH DOKUMENTATION……...9
MÅL FÖR VERKSAMHETS ÅRET 2017/2018……...……..10
ANSVARSFÖRDELNING..... 10
Bilaga 1…….11

STYRDOKUMENT

FN:s Barnkonvention
Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering. (Sammandrag av artikel 2 och 4 i FN:s barnkonvention).

Skollagen
Enligt 6:e kapitlet 5 § i skollagen ansvarar huvudmannen för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. Huvudmannen ska se till att
- § 6 - det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
Målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever.
- § 7 - att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- § 8 det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.
I skollagen finns nu ett förtydligade ansvaret att anmäla för lärare, förskollärare eller annan personal till rektor och för rektor till huvudman som skyndsamt ska utreda och vidta åtgärder.
Skollagen 6 kap 10 §
- En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektorn.
- En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.
- Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Läroplanen för förskolan Lpfö 98 (reviderad 2010)
NORMER OCH VÄRDEN
Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem.

Mål
Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar
• öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
• förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,

• sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
• förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och
• respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Socialtjänstlagen
Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra en anmälan till Socialtjänsten enligt kapitel 14 § 1 socialtjänstlagen. Detta gäller skyldighet att anmäla vid misstanke om ett eller flera barn far illa.

Verksamheten ska präglas av ett lärande där alla får kunskap och insikt om alla människors lika värde, lär sig att respektera varandras olikheter och tar hänsyn till allas rätt att uttrycka och bli respekterad för sina åsikter.
Uppföljning av arbetet mot kränkande behandling ska ske systematiskt.

FÖRSKOLANS POLICY
All personal oavsett kön, kulturell bakgrund, religion eller sexuell läggning skall bemötas och behandlas med den respekt som är varje människas rättighet. Inget barn eller förälder ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. De mänskliga rättigheterna och demokratiska spelregler bör återkommande diskuteras i personalgruppen liksom pojkars och flickors lika värde i barngrupperna. Inga rasistiska symboler är tillåtna på arbetsplatsen. Alla på arbetsplatsen skall vara uppmärksamma på tecken eller tendenser som pekar på att någon eller några ur personalen eller bland barnen är utsatta för kränkande särbehandling. Iakttagelser av rasistiska aktioner eller annan kränkande särbehandling av personal eller någon av förskolans barn skall omedelbart rapporteras till förskolechefen eller huvudmannen.

VÄRDEGRUND

- Vi vill att alla barn ska känna trygghet, glädje och nyfikenhet.
- Alla barn har rätt att bli bemötta med hänsyn och respekt oavsett olikheter.
- Varje barn får utveckla självständighet och sin kompetens.
- Varje barn får lära sig att ta ansvar och stå för sina handlingar.
- Vi ska verka för att föräldrar skall känna sig delaktiga i vårt arbete.
- Vårt positiva förhållningssätt, våra gemensamma mål och värderingar gör oss till goda förebilder för barnen.
- Vi arbetar för att pojkar och flickor ska ha lika stort inflytande och utrymme i vår verksamhet.

FÖRHÅLLNINGSÄTT

Att pedagogerna känner glädje och trygghet i sin roll i arbetet och arbetslaget återspeglas i barngruppen. Genom sitt förhållningssätt visar pedagogerna vägen. Vi är medvetna om vikten av att vi som pedagoger är goda förebilder och har stort intryck på barnen för de signaler vi sänder ut, därför jobbar vi på att ha ett gott samspel, glädje och att vi förhåller oss demokratiskt. På Börjans förskola strävar vi efter att alla pedagoger ska känna sig trygga, ha kännedom om våra rutiner samt veta att vårt arbete utgår från läroplanens demokratiska värdegrund. Barn kan behöva vägledas i olika situationer och en dela av barnens handlingar behövs markera. Det är viktigt att vi som pedagoger bekräftar barns känslor men pratar om att visa beteende accepteras inte. Exempelvis om ett barn blir arg så är det viktigt att bekräfta känslan, man får bara arg men man får absolut inte slås. Vi tycker att det är viktigt att barn få ge uttryck för olika känslor genom att få använda sig av olika uttrycksformer.

NOLLTOLERANS - för att ha sönder saker medvetet, slåss och retas.

BEGREPPS DEFINITION

Diskriminering
Att någon blir sämre behandlad än någon annan och behandlingen har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskrimineringen kan vara direkt, indirekt eller i form av trakasserier.

Trakasserier
Trakasserier är en aktiv, medveten handling som kränker barns/vuxens värdighet och som har koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling
Annan kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara trakasserier kränker ett barns/vuxens värdighet.

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när någon kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier)
- mobbning (upprepade kränkningar i avsikt att tillfoga någon annan skada eller obehag).

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning

- ålder
- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet

FÖREBYGGANDE OCH FRÄMJANDE ARBETE PÅ BÖRJANS FÖRSKOLA

Vi visar djup respekt för barnet och har en övertygelse om att barnen föds med en stark drivkraft att göra gott.

- Vi uppmuntrar positivt beteende hos barnen.
- Vi respekterar barnets känslor och hjälper dem att sätta ord på dem.
- Vi behandlar barn och varandra som vi själva vill bli behandlade.
- Vi pratar med varandra, inte om varandra.
- Vi stärker barnens förmåga att säga ifrån.
- Vi tar barnens konflikter på allvar. Vi skuldbelägger inte barnen utan hjälper dem att hitta alternativa lösningar. Använder oss av vår Konflikthateringsplan(bilaga 1).
- Vi har kontinuerliga samtal med vårdnadshavare om barnets vistelse på förskolan.
- Varje barn har en utsedd pedagog som har ett extra ansvar för dess trivsel och utveckling.
- Vi arbetar kontinuerligt med att skapa en trygg miljö både inne och ute.
- Vi är uppmärksamma, lyhörda och delaktiga i barnens aktiviteter.
- Vi samtalar, reflekterar och arbetar med hjälp av sagor/dramatisering/filmer kring relations- och värdegrundsfrågor tillsammans med barnen.
- Vi uppmuntrar barnen att prata med, lyssna på och hjälpa varandra.
- Barnen är delaktiga i att skapa sina egna kompisregler, som sätts upp på väggen. Vårdnadshavarna informeras om reglerna.

METODER FÖR ATT UNDVIKA KRÄNKNINGAR

Dessa metoder utgår vi alltid ifrån, utöver detta kommer vi under året särskilt att jobba med:
1) När konflikter uppstår finns vi vuxna nära, men avvaktar för att ge barnen möjlighet att själva hitta en lösning. Vi går in och hjälper dem att själva finna en lösning om det behövs. Vi pratar om hur man uppträder mot varandra och hur man på ett fint sätt bemöter sin kompis.
2) Det är en självklarhet att man säger hej till den som kommer. Vill barnet vara med en kompis som redan är inne i en aktivitet och där utrymme saknas för fler, är det pedagogernas uppgift att hitta något annat som kan engagera.
3) Vi är öppna mot varandra, vi utrycker oss på ett trevligt sätt och är hänsynsfulla i vårt bemötande. Vi tränar oss på att ge och ta positiv och negativ kritik på ett ödmjukt sätt.
4) Alla barn uppmuntras att prova alla typer av lekar och aktiviteter.

Till dig som vårdnadshavare
Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts eller utsätter andra för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, sexuell läggning, funktionshinder, eller trakasserier, kränkande behandling eller mobbing, prata alltid med personalen.

Vid misstanke om att ett barn far illa har all personal inom förskoleverksamheten anmälningsplikt till socialtjänsten.

Små barns möten med andra små barn kan ibland innebära att de inte har tillräckliga erfarenheter av hur man bör vara i samspel med andra. Då kan situationer uppstå som kan vara kränkande för andra barn. Men det ska vi inte kalla mobbning! När man använder begreppet mobbning hamnar man i ett synsätt som säger att det är barnen som felar och som är problemet. I stället för att problematisera barnen borde alla pedagoger problematisera sin uppgift! Alltså – vad vi som pedagoger ska göra för att hjälpa barn att utveckla samvarokompetens. Vad vi ska göra för att barn ska lära sig andra barns gränser!

Eva Wiklund Dahl (ur Förskoletidningen nr 2/2005)

ATT UPPTÄCKA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING
Pedagogerna ska vara lyhörda för barnens ”signaler” samt observera samtalsklimat och språkbruk. Det kan vara svårt för våra yngre barn att uttrycka sig i sin upplevelse. Det är därför viktigt för oss att vi som pedagoger är närvarande och observanta och beredda på att ingripa i konkreta situationer. Vi inser även vikten av samtala med föräldrarna samt att ha ett välfungerande arbete med kamratskap och empati.

Kartläggning

Förskolechefen har ansvar för att planen efterföljs, utvärderas och för att det tas fram en ny varje läsår.
•Vi i personalen observerar barngruppen både i inom- och utomhusmiljö och därefter diskuterar vi i arbetsgruppen vad vi sett och upplevt.
• Personalen intervjuar några av de äldsta barnen på förskolan (4-6 år).
Våra intervjufrågor: Var känns det roligast att vara? Var känns det tråkigast att vara? Vem leker du med? Är du rädd någon gång på förskolan? Var i så fall?
• Varje år genomförs en föräldraenkät. Föräldrar har alltid möjlighet att lämna sin synpunkt.
• Mot slutet av vårterminen gör varje arbetslag en utvärdering i sin barngrupp. Utvärderingen diskuteras därefter i hela personalgruppen. Vid det tillfället går vi även igenom och kartlägger alla diskrimineringsgrunder.
• Utifrån den samlade kartläggningen upprättas den nya årliga planen.
• Likabehandligsplanen är ett levande dokument. Vid terminsstarter kommer ofta nya barn till förskolan. Utifrån detta kan arbetet med likabehandling komma att förändras för att bättre passa den nya barngruppen.

Mål för kommande verksamhetsår/läsår 2017/2018

Arbetslaget ska:

- verka för att flickor och pojkar får lika stort inflytande över och utrymme i verksamheten.

Genom att:

- Pedagogerna observerar barns lek.
- Dokumentation
- Pedagogerna är närvarande i barngruppen
- Medlekande vuxna ex. samtal och gruppstärkande lekar, sagor och rollspel.
- Lyhörd personal
- God kommunikation med föräldrarna
- Prata med barnen om deras tankar och åsikter
- Litteratur som anknyter till målet

Så kommer vi ta reda på om målet är uppnått

- Intervjua barnen
- Föräldraenkäten 2017
- Vår dokumentation

RUTINER FÖR AKUTA ÅTGÄRDER OCH DOKUMENTATION

När personalen blir informerade eller upptäcker att ett barn blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling, vidtas åtgärder efter följande.

1. Prata inom arbetslaget om den uppkomna situationen och dokumentera det.
2. Personalen utreder vad som hänt/händer. Det enskilda barnets upplevelse av det inträffade som är utgångspunkten för utredningen.
3. Förskolechefen informeras.
4. Berörda vårdnadshavare informeras.
5. Vid behov kalas vårdnadshavare, personal och förskolechef till samtal.
6. Åtgärder som syftar till att kränkningar och trakasserier upphör vidtas. Detta ska dokumenteras och det ska framgå vem som ansvarar för vad.
7. Åtgärderna följs upp vid ett tidsbestämt tillfälle.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Alla medarbetare är förtrogna med lagen om likabehandling

- På arbetsplatsträffar (regelbundet under året)
- Uppföljning/utvärdering med berörda familjer
- Ev. uppföljning med psykolog/specialpedagog
- Dokumentera samtliga möten
- Tankar och synpunkter från föräldrar fås på föräldramöten och från styrelsen.
- Revidering av likabehandlingsplan varje år.

ANSVARSFÖRDELNING
Det är förskolechefens ansvar att:

• Säkerställa att all personal, alla barn och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
• Säkerställa att det bedrivs ett målinriktat arbete att främja barns lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller kränkande behandling som dokumenterats i likabehandlingsplanen.
• Årligen upprätta och utvärdera en Likabehandlingsplan i samarbete med personal och barn.
• Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av diskriminering och kränkande behandling.
• Om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.
• Vid signal om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudman.

Det är personalens ansvar att:
• Följa förskolornas Likabehandlingsplan.
• Anmäla till förskolechefen om de får kännedom om att ett barn har blivit utsatt för kränkande behandling i verksamhete.
• Åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
• Dokumentera misstänkt/anmäld/ upptäckt diskriminering eller annan kränkande behandling och informera ansvarig förskolechef.
• Se till att vårdnadshavare får kännedom om innehållet i Likabehandlingsplanen varje år.
• Påtala för vårdnadshavare vikten av att de informerar personalen om de upptäcker trakasserier eller kränkande behandling i barngruppen.
• Uppmuntra barnen till att prata med oss vuxna om de själva eller en kompis är utsatt.
• Prata med de äldsta barnen om innehållet i Likabehandlingsplanen.

Bilaga 1

Konflikthantering på Börjans förskola

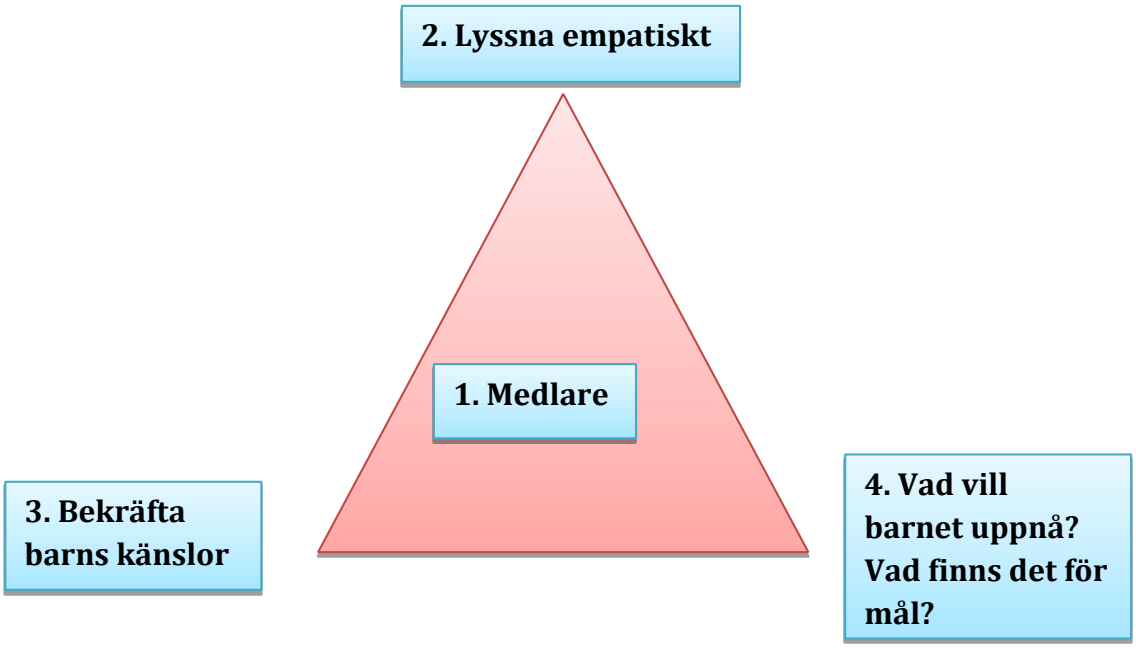

- **Medlare** – Som pedagog kan du aldrig lösa en konflikt mellan barn men vi kan i egenskap som medlare hjälpa barnen att själva arbeta sig igenom konflikten. Som medlare ska vi skapa motivation för barnen att vilja lösa konflikten och hjälpa dom att hitta egna konstruktiva lösningar på konflikten.
- **Lyssna empatiskt** – Med empatiskt lyssnande menar vi att vi ska lyssna in och förstå barns känslor och upplevelser utan att värdera dom.
- **Bekräfta barns känslor** – Med detta menar vi att barn har rätt till sina känslor oavsett vilka känslor det är. Barn behöver däremot hjälp att hantera sina känslor, exempelvis är det inte okej att slå någon om man är arg, men arg får man vara. I en konflikt situation gäller det att spegla barnens känslor.
- **Vad vill barnet uppnå? Vad finns det för mål?** – Vi menar att i en konfliktsituation handlar det om att någon har ett mål exempelvis så vill Lisa ha kastrullen som Nils leker med, målet är alltså kastrullen. När Lisa sedan blir arg och tar kastrullen är det alltså hennes medel att nå sitt mål. Vi måste alltså se vad barnen har för mål i konflikten och sedan vägleda dom i sitt val av medel för att nå målet.

Litteratur; Läroplanen för förskolan 98/10, skolverket (2010), Empati, samspel och kommunikation, Hansén och Soergel (2012), Låt oss tvista igen – om konflikthantering i förskola och skola, Mimmi Palm (2010).